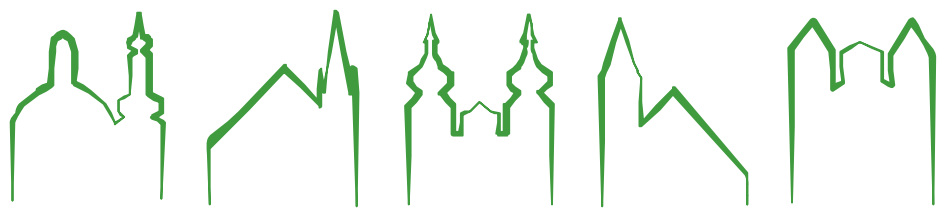

Život farností Znojma

listopad
2016

9

Ročník XXVI | Cena 7 Kč

Itálie není Česko aneb pouť do Říma

V týdnu od 25.9. do 1.10. jsme se vydali v počtu 49 poutníků autobusem na pouť do Říma. Cestou tam i zpět jsme prožili jednu noc v autobuse. Zbytek nocí jsme strávili v kempu u moře v Castel Fusanu. Vařili jsme si sami nebo jsme zašli na jídlo někam do restaurace. Nakonec jsme se shodli, že to byla dobrá volba. Bylo příjemné večer po celodenním chození skočit do moře, posedět na verandě mobilheimu u lahvinky vína, prožít pozitivní i negativní kulinářské zážitky po restauracích. Místo detailního popisu pouti uvedu několik malých postřehů či zážitků.

1. Protekce ve Vatikánu

Už v pondělí jsme se dozvěděli, že ve středu na svátek svatého Václava v 17 hodin se koná česká mše svatá s kardinálem Vlkem za hlavním oltářem v bazilice svatého Petra. Věděli jsme kde a kdy, ale nevědělo se, jak se tam dostat. V bazilice totiž byla dřevěná bariéra a nevěděli jsme, kde a kdy se otevírá. V bazilice bylo před pátou ještě docela mnoho turistů a to víte, když se někde něco otevře, všichni se tam hrnou, aniž se ví proč. Inu otevřela se nebes brána. Někteří naši poutníci byli pohotově na místě a prošli jako první. Jiní trochu bloudili. Postavil jsem se k průlomu v hrabách s českou vlajkou a ta spolehlivě přitahovala české poutníky na správné místo. Nejen však české poutníky: o vstup usilovali i jiní, kterým jsem

Z OBSAHU:

250 let od vysvěcení kostela na Hradišti	2
Senioři na Novém Hrádku	4
Rozhovor se znojemskými vinaři	5

Poutníci před bazilikou Sv. Kříže ve Florencii | foto archiv autora

spolu s jedním pracovníkem z Fabriky San Pietro (jmenuje se tak organizace, která se stará o chod turistiky v bazilice sv. Petra), často marně vysvětloval, že tentokrát mají ve Vatikánu protekci Čechové. Někteří cizinci prošli tvrdíce, že mají tatínka Čecha. No a potom už byla mše svatá a po ní jsme šli za zpěvu svatováclavského chorálu k oltáři svatého Václava. Pomodlili jsme se modlitbu za náš národ a spokojení jsme se vrátili domů.

2. Ve všední den se nekáže

Na závěr naší prohlídky Florencie jsme šli na mši svatou do baziliky Santa Maria Novella. Mše se konala v boční kapli a předsedal jí otec z řádu kazatelů. Již jsem se těšil, že budu lovit slova k překladu toho, co bude říkat – a on nic neříkal. Nejmladší účastníci pouti žasli nad tím, jak rychle může být pan farář se mší svatou hotov. Zřejmě je to italská klasika. Protože když jsme slavili mši svatou v katakombách – pěkně po našem: se zpěvem, s kázáním, a tak, jak to u nás

známe... – mše byla sotva v polovině, když se objevil katakombový zřízenec uklízet po mši svaté.

3. Dveře se neotvírají

Italské regionální vlaky nejsou jak ty naše. Je v nich klimatizace, a když vlak jede, ani nepoznáte, že jste v pohybu. Poznali jsme však jednu jejich značnou nevýhodu, kterou jsou automatické dveře. Když jsme vystupovali z vlaku po prohlídce Florencie na nádraží v Sesto Fiorentino, naše dveře se otevřely v pořádku. Když jsme však vystoupili, šli jsme okolo jiných dveří, které byly zavřené a za kterými se marně domáhal vystoupení nějaký Ital spolu s průvodčím vlaku. Nic nepomohlo: dveře se neotevřely, ostatní dveře se zavřely a vlak se rozjel. A my jen doufáme, že dotyčnému cestujícímu se podařilo vystoupit na další stanici. My jsme nastoupili do našeho autobusu, který na nás čekal u nádraží, a vydali jsme se domů.

P. Jindřich Čoupek

300 slov

otce Miroslava Parajky

Svátek Dušiček

Lidé budou chodit na hřbitovy, rozžít svíčky, zdobit hroby. Někteří se u hrobu pomodlí, jiní jen tiše postojí a zavzpomínají na svoje blízké zemřelé. Každý člověk, který se takto u hrobu zastaví, si nevyhnutelně položí otázku, kde jsou naši zemřelí.

Kdo nám dá odpověď? Oni sami ti mrtví mlčí, neodpoví. Někdo řekne, že se mu o mrtvém blízkém člověku zdálo, jiní vyvolávají duchy a myslí si, že se to takto dozví. Ale to jsou všechno nejisté věci. Nejsou spolehlivé. My na tuto otázku, co se stalo s našimi zemřelými, potřebujeme jistou odpověď.

V jedné obci u Prahy měli rodiče jedinou dceru. Vystudovala vysokou školu v Praze. Byla velmi nadaná. Jednoho dne se u jejich domu zastavili učitelé z této školy a pozvali jejich dceru, jestli by s nimi nejela na výlet do Tábora. Rodiče jí říkali, aby byla opatrná a nikam nejezdila, ale ona si vzala něco na jídlo, naskočila do auta a odjela s nimi. Jeden učitel, který řídil auto, usnul a vrazil do stromu a všichni zahynuli. Večer přišla zpráva rodičům o smrti jejich jediné dcery. Zoufalá matka přišla ke knězi a ptala se: „Kde je moje dcera?“

Co jí ten kněz mohl říci? Počkejte, až se vám o ní bude zdát. Nebo vyvolávejte duchy a třeba se to dozvíte? Nebo že se jí dcera zjeví? Síly tohoto světa nejsou schopné nám dát odpověď na tuto otázku. Kdyby jí kněz poslal pryč a řekl, že neví kde její dcera je, pak by na tom Církev byla špatně a byla by spolkem beznadějných lidí.

Církev tuto odpověď dostala od Pána Ježíše, který řekl u sv. Jana v 5. kapitole: *Kdo slyší moje slovo a věří v toho, který mě poslal, má život věčný, nebude souzen a přejde ze smrti do života.*

Kde jsou tedy naši zemřelí? Podle slov Pána Ježíše přešli ze smrti do života. Je však třeba si všimnout jedné podmínky. Ze smrti do života vejde ten, kdo slyší Boží slovo a věří tomu, kdo Ježíše poslal. Podmínkou je tedy víra v Božího Syna.

Budeme-li tedy stát u hrobu zemřelých, mějme víru v srdci a budeme-li mít víru, přejdeme ze smrti do života.

250 let od barokní přestavby kostela sv. Hippolyta na Hradišti

Kostel křížovnického probošství sv. Hippolyta na Hradišti se svojí charakteristickou siluetou barokní kupole a věže je neodmyslitelnou dominantou Znojma a celé okolní krajiny. Dr. Karel Fila se jeho historií na stránkách našeho časopisu již věnoval v č. 6/1997. Pojdme si jeho dějinné osudy připomenout. Přesně před 250 roky, 19. října 1766, byla totiž dokončena a znovu vysvěcena jeho nová barokní podoba.

Jiří Kacetl

Velkomoravská rotunda

Mons sancti Hippolyti čili Hora sv. Hippolyta, česky zvaná Hradiště, se tyčí více než sto metrů nad řečištěm řeky Dyje a Gránického potoka, jejichž zaříznutá údolí činí lokalitu téměř nedobytnou. Kostel je právem označován za nejstarší křesťanskou svatyni našeho města a vůbec celé jihozápadní Moravy. Při archeologických výzkumech doc. Klímy v letech 1997 a 1998 bylo potvrzeno, že stojí na základech prastaré rotundy s apsidou z 2. poloviny 9. století, tedy z doby, kdy říši starých Moravanů vládl král Svatopluk a kdy na Moravě působil jako arcibiskup sv. Metoděj. Patrocinium čili zasvěcení římskému mučedníkovvi sv. Hippolytovi, na Moravě ojedinelé, však poukazuje na starší než cyrilometodějskou tradici. Ostatky tohoto svätce totiž byly v 1. polovině 9. století přeneseny z pařížského opatství St. Denis do bavorského kláštera Tegernsee v pasovském biskupství. A jak známo, pasovští misionáři již po roce 800 pronikali na dvorce dosud pohanských sta-

romoravských velmožů a šířili mezi nimi evangelium. V této době byl také 80 kilometrů na jih od Znojma, v bavorské Východní marce (dnešním Dolním Rakousku) založen klášter sv. Hippolyta, dnešní zemské hlavní město Svatý Hippolyt / Sankt Pölten. Je tedy dost možné, že znojemský nejstarší kostel je, podobně jako například kostel v Modré u Velehradu, pamětníkem vůbec nejstarší křesťanské mise na Moravě.

Velkomoravská svatyně sloužila starému "Znojemu" na Hradišti poměrně dlouho. Přežila maďarský vpád v třetině 10. století, po roce 1019 pak uvítala první Přemyslovce a stala se kostelem velkofarním v čele s arciknězem (arcipryštem), podřízeným přímo znojenskému údělnému knížeti. Pod tento kostel pak spadaly všechny nově založené kostely v rozsáhlém obvodu znojenského knížectví.

Ve 12. století, po reformách olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka, přešla dosavadní ústřední funkce hradištského kostela na nový kostel sv. Michala na protilehlé straně Gránického údolí. Ten byl založen jako hlavní svatostánek pro rostoucí sídelní aglomeraci na předpolí nového znojenského hradu (založeného kolem roku 1100). Zatímco u sv. Michala se usadil arcijáhen, na knížeti nezávislý a přímo podřízený olomouckému biskupovi, u starého hradištského kostela zůstal panovníkův exponent, probošt (praepositus tedy "představený"). O prastaré vazbě kostela na Hradišti se znojemským sv. Michalem svědčí i fakt, že na dnešním Jezuitském náměstí stál až do třicetileté války dům hradištského probošta (dnes je parcela prázdná, vede přes ni tzv. severní přístupová cesta přes hradby).

Hradiště na Willenbergově veduté z konce 16. st.

Příchod křížovníků a výstavba gotického kostela

Po založení města Znojma (před rokem 1226) a další změně místní církevní správy, tentokrát ve prospěch premonstrátského kostela sv. Mikuláše, hlavního farního chrámu pro nové město, se hradištské proboštví stalo pro panovníka přebytným. Král Václav I. jej proto roku 1240 daroval špitálu sv. Františka v Praze a jeho bratrstvu, křížovníkům s červenou hvězdou. Tento řád založila krátce před tím králova sestra sv. Anežka Česká. Spolu s darem kostela s příslušenstvím přešla na řádové bratry i hodnost hradištského probošta. Křížovníci nabyli díky královským darům a imunitním privilegiím, ale také díky šlechtickým odkazům (např. Hodonice) dostatečné materiální zázemí, takže mohli v závěru 13. století přikročit k demolicí staré velkomoravské rotundy sv. Hippolyta a výstavbě raně gotického jednolodního kostela s pravouhlým kněžištěm, hranolovou věží a navazující budovou kláštera. Je zajímavé, že hradištský kostel se i nadále v středověkých a raně novověkých písemných pramenech označuje jako *capella regia* – "královská" či "panovnická kaple".

Po husitských válkách, ve 40. letech 15. století, byl hradištský kostel renovován a jeho tehdejší podobu nám pěkně ukazuje první veduta města Znojma v Kodexu městských práv z roku 1523 či dřevoryt Jana Willenberga z konce 16. století. Hradištský probošt tehdy požívali značné authority, měli právo zasedat na zemském sněmu Moravského markrabství, často byli jmenováni do pozic královských komisařů v různých sporech apod. Byli také spolu s opaty louckými průkopníky mlynářského hospodářství na Znojensku. Probošt Martin Medek se roku 1581 stal velmistrem řádu křížovníků, a dokonce i arcibiskupem pražským. Krásný náhrobní kámen ze salcburského červeného mramoru v přední kostela sv. Hippolyta patří Martinově bratrovi a nástupci, proboštu Petru Medkovi (+ 1585). Jeho následovník Mikuláš Kozář z Kozářova (1585–1616) byl zase dvorním astrologem císaře Rudolfa II. Přední kostela zdobí neméně krásný náhrobek Mikulášovy matky Anny (+1599).

Rozkvět po třicetileté válce

Značné škody způsobila proboštskému kostelu a celému panství česká protestantská rebelie a následná třicetiletá válka. V letech 1619–1620 byli křížovníci vyhnáni a Hradiště opanoval protes-

tantský předák Vilém z Roupova, zástavní pán znojenského hradu. Švédové zase vyplenili Hradiště v roce 1645. Bylo velkým štěstím, že panství tehdy spravoval probošt Gerhard ze Sclessinu, původem z říšského církevního knížectví Lutych (dnes Belgie). Ten během své vlády v letech 1627 až 1652 použitím inovativních metod hospodaření postavil rozvrácené panství opět na nohy, opravil a rozšířil budovu proboštví do podoby čtyřkřídleho zámku a v roce 1636 přestavěl starou kostelní věž do současné, pozdně renesanční podoby. Roku 1646 se Gerhard dokonce stal proboštem u kolegiálního kostela sv. Petra a Pavla v Brně (dnes biskupská katedrála).

Pohled na kostel s proboštvím od východu (napravo od kopule je patrná nedokončená věž) / foto Ondřej Lazárek

Další rozkvět hradištské proboštví zažilo za vlády Gerhardova nástupce a synovce Tomáše ze Sclessinu. Ten roku 1662 ke cti sv. Antonína Paduánského postavil na hraně Gránického údolí nový raně barokní kostelík s poustevnou a navazující křížovou cestou po svahu údolí. Krátce před svojí smrtí roku 1675 pak ještě přikázal vybudovat kapli sv. Josefa a Eliáše.

Za časů probošta Jana Františka Josefa Rivoly (1708–1734) bylo hradištským proboštům papežem Klementem XI. uděleno (či navěky obnoveno) právo nosit infuli (mitru). Toto právo bylo oceněním jejich dlouholeté péče o chudé a dobré duchovní správy. Kostel sv. Hippolyta byl také s odkazem na prastarý status "královské kaple" vyiňat z dohledu diecézních visitací.

Barokní přestavba kostela

V polovině 18. století čelilo Hradiště útrapám třech slezských válek, kdy i všechna církevní panství byla zatížena daňovými břemeny a nucenými půjčkami pro prázdnou erární pokladnu. V této době, roku 1754, nastoupil na Hradiště probošt Jan Jiří Hauer, rodák z Chebu a rádce pro církevní záležitosti vévody Mořice Adolfa Sasko-Žičského, biskupa litoměřického. Právě tento vážený šlechtic-biskup se kvůli nekončícím bojům s "Prajzy" roku 1758 rozhodl uchýlit do bezpečí jihomoravské enklávy křížovníků a zde jej také zastihla smrt. Výlohy, spojené s pobytem biskupa Mořice Adolfa na Hradišti, slíbil saský

vévodský dvůr křížovníkům proplatit, takže se probošt Hauer odvážil pustit do svého dávného plánu – barokní přestavby dosud gotického kostela sv. Hippolyta.

V dubnu 1765 bylo dílo započato a svěřeno do rukou znojenského zednického mistra Franze de Paula Steinhokera. Nejprve byla snesena děravá šindelová střecha, ze starého zdiva byly ponechány jenom čtyři solidní obvodové stěny, na nárožích však byly od základů vystavěny nové pilíře, aby mohly unést novou barokní kupoli. Nově zaklenuto bylo i kněžiště. Sám 74letý probošt Hauer vystupoval dvakrát denně na vysoké lešení a nakonec vlastnoručně zazdil vrcholový klenák kopule. Na kopuli byla posazena tzv. lucerna, na ni pak pozlacená makovice a ještě nad ni

jako ozdoba bylo připevněno bohatě zlacené Boží oko. (Při první opravě střechy kupole v květnu 1849 se v makovici našly pamětní spisy z doby probošta Hauera, jež byly následně uloženy do proboštského archivu).

Zajímavostí je, že symetricky k starší gotické, v pozdní renesanci nadstavěné kostelní věži měla přibýt druhá věž. Kostel by pak mívání měl siluetu podobající se miniaturně křížovnickému chrámu sv. Karla Boromejského (Karlskirche) ve Vídni. Věž však pro nedostatek peněz byla vyvedena jen do výše zdíva kostela a čeká "na lepší dobu, aby byla zcela dobudována", jak píše proboštský archivář Eduard Sládek ve své kronice, dokončené roku 1856.

Hrubá stavba kostela byla již na podzim pod střechou a již 9. října 1765 byla uzavřena smlouva se slavným dolnorakouským malířem Franzem Antonem Maulbertschem na výmalbu kopule freskou Nalezení sv. Kříže a ostatních vnitřních prostor na jaře následujícího roku za 900 zlatých, s ubytováním a stravováním zdarma u proboštovy tabule, s ubytováním a obyčejnou stravou pro mistrovu dva pomocníky a s asistencí jednoho zedníka a jednoho nádeníka po celou dobu výmalby. Dokončení prací se však probošt Hauer nedočkal, neboť 14. ledna 1766 si jej Pán Bůh povolal k sobě.

Barokní přestavbu tak nakonec dokončil Hauerův nástupce Jan Nepomuk Střecha, rodák z Prahy a doposud komendátor v Chebu. Smlouvu s malířem Maulbertschem přijel na Hradiště v březnu 1766 osobně stvrdit velmistr křížovnického řádu Antonín Jakub Suchánek. Byla také uzavřena smlouva se sochařem a řezbářem Ondřejem Schweiglem na hlavní oltář, kostelní podlaha byla vydlážděna kamennými kvádry, byly instalovány lavice, kazatelna a dva postranní oltáře s obrazy sv. Anny a sv. Jana Nepomuckého od Maulbertschova žáka Josefa Winterhaldera ml. Konečně z kaple v Myslibořicích byly přivezeny krásné varhany, dar hraběte Rudolfa Chotka z Chotkova a Vojnína, nejvyššího českého a prvního rakouského kancléře. Probošt se za tento dar zavázal dodávat až do smrti hraběte (1771) 6 věder (340 litrů) znamenitého hradištského a popického vína ročně.

Vysvěcení kostela

Jak již bylo uvedeno v úvodu našeho článku, k slavnostnímu vysvěcení svatohippolytského kostela došlo 19. října 1766. Provedl jej znojemský děkan od sv. Mikuláše Ludvík Ehrenberg, premonstrát z Louky, k čemuž obdržel 11. srpna 1766 svolení olomoucké konsistoře. O šest let později nechal ještě pro-

bošt Střecha přestavět nákladem 300 zlatých hlavní oltář kostela, nad který do zvláštní skleněné skříně vystavil sochu Panny Marie Karmelské. Obnovu svého řeholního slibu do rukou velmistra Suchánka zde oslavil 70letý probošt Střecha na svátek sv. Václava 1775 slavnou mší svatou.

Následující probošt Prokop Burghart zkrášlil v roce 1780 stěny kostela sv. Hippolyta deskami z umělého mramoru a pozlacenými sochami. V této době, za vlády císaře Josefa II., došlo také k novému rozvržení a úpravě farní správy na Moravě. Kostel sv. Hippolyta byl označen za pouhý řádový kostel křížovníků, zatímco dosavadní poutní kostel sv. Antonína povýšen na farní. (K návratu k farní funkci sv. Hippolyta došlo až po druhé světové válce). Probošt Burghart je také posledním proboštem, který byl roku 1784 pohřben do staré proboštské krypty pod kostelem. Následující probošt Václav Bedřich Hlava byl již pochován do hrobky na novém hřbitově za obcí.

Kostel sv. Hippolyta byl v 19. století dvakrát renovován (1849, 1887), k dalším opravám došlo po druhé světové válce. Roku 1966 restauroval akademický malíř Oldřich Míša kupolovou fresku, v roce 1987 následovala velká oprava fasády.

(mezititulky redakční)

Senioři vyrazili na Nový Hrádek

Při znojemských farnostech, jak mnozí víte, funguje KLAS (rozuměj Klub aktivních seniorů). Náš program je velmi pestrý. Máme různé přednášky na témata z náboženského i civilního života. Kromě toho pořádáme i různé výlety. Byli jsme například na Hardeku a také na Meteorologické stanici v Kuchařovicích.

Senioři po „vyčerpávající“ prohlídce u táboráku / foto Stanislav Pazderka

Tentokrát jsme se ve čtvrtek 13.10. vypravili na Nový Hrádek. Počasí bylo na tuto roční dobu celkem příznivé, i když podmračené. Vyjeli jsme ráno linkovým autobusem směrem Čížov. Na zastávce u bunkru na nás čekal předem objednaný řidič z Národního parku s přistaveným autem. Počítali jsme totiž s tím, že pro některé z nás by cesta na Hrádek a zpět byla příliš náročná. Nakonec se ale nikdo takový nedostavil, a tak se nás 10 nasoukalo do auta, které nás odvezlo až na nádvoří Nového Hrádku. Zde na nás už čekal Petr Badošek s opravdovými zasvěceným a vyčerpávajícím výkladem o květeně a zvířené, ale i o historii této lokality. Na nádvoří hradu roste například břechťan s průměrem kmene 35 cm, dále javor babyka

a jiné rostliny. Viděli jsme také líhniště hadů a dozvěděli se, že na Novém Hrádku žijí všechny čtyři druhy u nás žijících užovek. Také už dnes víme, že na tomto hradě žije 17 druhů netopýrů.

Navštívili jsme oba hrady, Starý i Nový, a poslechli si, kdo tento hrad kdy v minulosti vlastnil. Prohlédli jsme si i blízké okolí s umělými terasami, kde si hradní páni pěstovali různé plodiny, včetně vinné révy, takže co se týkalo potravin, byli soběstační. Ještě jsme vyšlapali pár schodů na vyhlídku hradu, odkud je krásný pohled na 3x meandrující Dyji a krásné okolí.

Nakonec jsme se sesedli kolem ohně a při družném hovoru jsme si opekli špekáčky. Poté už byl čas na zpáteční pěší, asi 45 minut trvající cestu k autobusu. Všichni spokojeni s tímto výletem jsme se v pořádku vrátili domů a můžeme se těšit na další setkání ať už na faře u svatého Kříže, nebo při dalších výletech.

Milan Šoba

Mají věhlas libanonských vín

V listopadu se slaví svátek sv. Martina, který je tradičně spojován s mladým vínem. A protože v našich farnostech jsou zastoupeni i vinaři, nedalo nám to a dvěma z nich jsme položili několik otázek.

Kdy jste začal dělat víno a co vás k tomu vedlo?

Ladislav Pospíchal: Do Znojma jsem se vrátil po studiích a vojně v roce 1972. S mým bratrem Ludvíkem jsme u našeho rodného domu v Leskách začali kopat vinný sklep a založili jsme malý vinograd. První víno "druhák" jsme vyrobili s naším švagrem Vladimírem Finou. Nedalo se to pít.

Bohumil Jurák: Víno jsem dělal už v mládí s otcem. Moji rodiče byli v zemědělském družstvu a já jako poslední ze sourozenců jsem musel zůstat v zemědělství. Pro vinařství jsem se rozhodl až na střední škole. Uvolnilo se tehdy místo po vinaři a podmínkou bylo absolvování vinařské školy ve Valticích.

Bohumil Jurák | foto rodinný archiv

Za ty roky už o víně víte asi všechno. Nebo vás dokáže ještě něčím překvapit?

LP: Můj dlouholetý kamarád, basista v muzice a profesionální vinař, pan Jan Vajčner, často říkal, že u vína nejsi nikdy vyučený. S touto jeho životní moudrostí se naprosto ztotožňuji.

BJ: Překvapují mě moderní technologie. Nemám je rád.

Je pro Vás vinařství spíše práce nebo koníček?

LP: Dříve to býval velký kůň, s přibývajícím věkem je to také dřina.

BJ: Obojí! (Říká s úsměvem.)

Vyrábíte i mešní víno. V čem je víno používané při mši svaté jiné?

LP: Mešní víno je nepřislažované, nesmí v něm být voda, nesmí se používat různé umělé přípravky jako např. Seporit a moštová želatina na odkalení. Sírění se např. provádí zapálením sirného plátku. Víno nefiltruji, opakovaně ho stáčím, až je čisté. Bentonit na odstranění termolabilních bílkovin používám. Vyrábět mešní víno mě opravdu těší.

BJ: Je to jenom přírodní produkt.

Kristus často v podobenstvích mluví o vinicích a o vínu. Jsou Vám tato podobenství blízká?

LP: Pochopitelně o těch podobenstvích rád přemýšlím. Například pochvaly starým vínům nebo věta, že mají věhlas libanonských vín. A já měl dokonce možnost víno z Libanonu ochutnat! Nebo doplnění zásob v Káni, protože k oslavě patří víno a veselí.

BJ: Nejpozitivnější podobenství je to o dělnicích na vinici, kdy poslední dostanou stejně jako první.

Víno nejen vyrábíte, ale i pěstujete. Práce ve vinohradu je asi velká dřina s nejistým výsledkem.

BJ: Přesně tak. Příkladem je letošní rok, mráz, kroupy a neúroda asi jako všude v zemědělství.

Vaší profesí je hudba. Je něco, co má hudba s vínem společného?

LP: 34 let jsem hrál cimbálku, a k tomu víno skutečně patřilo. Je spousta krásných písní o víně, nejvýstižnější je pro mne táhlá píseň Vinohrady.

Je postup výroby vína po staletí stále stejný nebo moderní technologie dorazily i do vašich sklepů?

LP: Po roce 1990 se začaly prosazovat nové technologie. Např. umělé kvasinky, chlazení při kvašení, nebo bakteriologické odbourávání kyseliny jablečné. Umělé kvasinky používám pouze u Sauvignonu, bakterie odbourávání pouze u červených odrůd, a to pouze tehdy, když je více kyselin, což je často.

BJ: Ne! Používám staré osvědčené postupy. Dokonce mám ještě kládový lis. To je takový vinařský středověk. →

Ladislav Pospíchal se narodil 23.5.1949, vystudoval konzervatoř obor housle a dva roky hrál v symfonickém orchestru Armádního uměleckého souboru (mimo jiné i s P. Agelíkem Mičkou). V roce 1972 začal učit na Lidové škole umění ve Znojmě, dnes Základní umělecké škole, kde při důchodu stále vyučuje na částečný úvazek. V roce 1975 se oženil s manželkou Helenou (rozenou Havelkovou), se kterou má tři syny Jiřího, Tomáše a Jana. Je dědečkem 9 vnuků. Dlouhé roky zpívá v Chrámovém sboru svatého Kříže. K jeho zálibám kromě hudby a vína patří lyžování a turistika.

Bohumil Jurák se narodil 19.10.1948 v Hnanicích. Pochází ze zemědělské rodiny, je nejmladší z pěti sourozenců. Vystudoval Střední zemědělskou školu v Mikulově a Vinařskou školu ve Valticích. Pracoval v zemědělském družstvu Šatov a po revoluci se v zemědělství osamostatnil jako osoba samostatně výdělečně činná. 28.12.1973 na svátek Svaté rodiny se oženil s Boženou Sovovou. Je hrdým otcem jedenácti dětí a dědečkem 25 vnoučat (26. vnouče už je na cestě). Mezi jeho záliby patří zvelebování rodinného domu v Hnanicích a rodinné oslavy. Dříve hodně četl, dnes už má čas číst pouze zpravodaje.

Ladislav Pospíchal | foto rodinný archiv

Jaké víno máte nejraději?

LP: Každá oblast vyniká některou odrudou. Rád ochutnávám pestrou škálu rakouských Veltlínů, Ryzlink rýnský z Al-saska nebo od Mosely, nebo např. Sylván z Oberfranken. Červená mi chutnají od Rioja. Na Znojemsku se daří Sauvignone a Müllerky jsou tady také dobré, i když opomíjené. Každý rok je vhodný pro některou odrůdu.

BJ: Každé víno mám rád. Raději mám červené a odrůdy tradiční pro náš kraj, jako Veltlínské zelené, Ryzlink vlašský a Svatovavřínecké. Z novošlechtěných odrůd mám rád Aurelius.

Je pravda, že ve víně je pravda?

LP: Někdy ve sklepech člověk slyší věci, které by asi jinak neslyšel, ale já to do druhého dne zapomenu.

BJ: To určitě pravda je. Někdy je víno lepší jak detektor lži. (směje se)

Na závěr se nelze nezeptat, jaká budou letošní vína?

LP: Letošní vína mi připadají méně buketní, mají přiměřené množství kyselin a jsou pěkně vyzrálá.

BJ: Kvalitnější než loňská a hodně drahá (směje se), protože je málo hroznů.

ptala se Eliška Juráková

FARNÍ HŘIŠTĚ

Milí farníci, asi většina z Vás se chystá o „Dušičkách“ na hřbitov, kde se někdy dají najít opravdové náhrobní skvosty. Podaří se Vám vyluštit, kdo je pohřben právě zde? Letopočty Vám mohou dát dobrou nápovědu pro rozluštění těchto šifer.

Vaši PaKLíci

Zakončení Svatého Roku milosrdenství u Svaté brány ve Znojmě kostel sv. Kříže (ul. Dolní Česká)

pátek 11. 11. 2016

15.00 adorace, sv. zpověď

17.00 mše sv. s kajícím charakterem

20.00 – 23.00 noční adorace, sv. zpověď (na začátku každé hodiny společný program)

sobota 12. 11. 2016

9.30 růženec, sv. zpověď

10.00 mše sv. s průvodem do Svaté brány a prosbami za odpuštění společenských vin minulosti i současnosti a vyslovení odpuštění za nespravedlivá přikojí, **uzavření Svaté brány** a svátostné požehnání. Následně obcerstvení pro všechny v křížové chodbě kláštera.

Stalo se – krátce

Pout' dominikánské rodiny

V pátek 7. října se u Svaté brány u sv. Kříže uskutečnila pout' dominikánské rodiny. Mši svatou sloužil provinciál dominikánů P. Benedikt Mohelník. Slavnosti se samozřejmě účastnily sestry dominikánky, které bohoslužbu pěkně doprovázely také zpěvem. Nechyběli ani znojemští terciáři dominikánského řádu. Po bohoslužbě bylo v sále kláštera připraveno bohaté pohoštění. (mo)

Dýňová stezka

14. října proběhla v Horním parku již tradiční Dýňová stezka, kterou pořádá znojemská charita, konkrétně Domov pro matky a otce v tísní. Akce si za mnoho let své existence našla spoustu příznivců, letošní účast byla dokonce rekordní, protože ji navštívilo přes 1400 lidí! V celém parku byla zhasnutá světa, do tmy probleskávaly stovky světel z vydlabaných dýní a bohatý program čekal na malé i velké. Děti plnily na deseti stanovištích různé úkoly a za jejich splnění dostaly diplom a náramek s dýňovým obrázkem. Dospělí ochutnávali dýňové speciality a za symbolickou cenu si mohli koupit svačák a rukodělné výrobky z Domova pro matky a otce v tísní. Nad ohněm se opékaly špekáčky a ke spatření byla i velkolepá ohňová show. Během tří hodin bylo vše vyprodané a i přes občasné dlouhé fronty vládla přátelská atmosféra. Výtěžek z celé akce, který byl kolem 10 000 Kč, půjde na volnočasové aktivity Domova pro matky a otce v tísní. Děkujeme organizátorům za příjemný večer a těšíme se zase za rok! (pb)

foto archiv Oblastní Charity Znojmo

Drakiáda

Drakiáda (23. října) byla letos opravdu napínavá. Když jsme přicházeli na Kraví horu, nehnul se ani lístek. V naprostém bezvětrí jsme zkusili dostat draky do vzduchu, naběhali jsme se, ale marně.

Potom, kde se vzal, tu se vzal, přiletěl otec Marián a jako tradičně „bombardoval“ děti bonbony a samolepkami. Možná rozvířil vzduchové proudy nad Kraví horou, protože když jsme zahájili doprovodný program, začalo foukat. Nakonec drakiáda opravdu proběhla s draky ve vzduchu. (gl)

Vít tentokrát rozfoukala až vrtule parapludu otce Mariana / foto archiv redakce

Z městského rozpočtu putuje milion korun na obnovu kostelů

Z rozpočtu města Znojma poputuje vyčleněná částka 1 milion korun na obnovu sakrálních památek, a to konkrétně na kostel sv. Zikmunda v Popicích a kostel sv. Mikuláše ve Znojmě. Kostel sv. Mikuláše už je opraven a kostel sv. Zikmunda se opravuje v těchto dnech.

Zastupitelé města schválili na svém červnovém zasedání poskytnutí individuální dotace na obnovu kostela sv. Zikmunda v Popicích, a to na závěrečnou etapu generální opravy kostela ve výši 179 000 korun. Třetí, závěrečná, etapa zahrnuje opravu fasády kostela, střešního pláště, hromosvodu a uměleckořemeslnou opravu vchodových dveří. S opravami se již začalo a potrvají zhruba do konce listopadu tohoto roku.

Další dotace, kterou zastupitelstvo schválilo, šla na opravu kostela sv. Mikuláše ve Znojmě. Opravila se fasáda a kamenné prvky presbytáře (I. etapa – jižní strana), omítky a výmalby interiéru. Opravu město dotovalo částkou 821 000 korun. (tisková zpráva města Znojma)

oprava fasády popického kostela / foto převzato z www.znojmocity.cz

DIECÉZNÍ CHARITA BRNO
OBLASTNÍ CHARITA
ZNOJMO

Sbírka potravin pro potřebné ve Znojmě

V sobotu 12. listopadu 2016 se uskuteční ve dvou vybraných prodejních potravin ve městě Znojmě IV. ročník potravinové sbírky. Sběrka bude probíhat v obchodech KAUFAND (pouze ul. Dukelských Bojovníků) a PENNY (ul. Přímětická) od 08:00 do 20:00 hod. Vybrané potraviny poputují na základě soc. šetření do určitých služeb Oblastní charity Znojmo a dalším potřebným osobám na Znojmsku. Hlavním cílem projektu je rozvinout diskuzi a iniciovat řešení problematiky nedostatku potravin na jedné straně a jejich plýtvání na straně druhé. Dalším důležitým cílem této sbírky je pomoci lidem, kteří trpí hladem či nedostatkem potravin. Takových lidí u nás v Česku neustále přibývá. Ze statistik vyplývá, že nejvíce potravin vyhodí obyvatelé USA, kde jeden občan za rok vyhodí 760 kg jídla ročně. Nutno podotknout, že počet obyvatel v USA přesahuje 318 milionu. Na Německo připadá 540 kg na osobu ročně. V ČR vyhadzujeme 69 kg na občana/rok.

Zákazníci obchodních řetězců Kaufland a Penny ve Znojmě obdrží od dobrovolníků u vchodu informační letáček o potravinové sbírce s doporučením, které trvanlivé potraviny můžou pro potřeby pomoci lidem v nouzi nakupovat, např. těstoviny, konzervy všeho druhu, instantní polévky, potraviny pro děti apod. Po zaplacení předají za pokladnami tyto potraviny do označených nákupních košíků pracovníkům Oblastní charity Znojmo.

Vybrané potraviny vozíme do chudých rodin na Znojmsku, vydáváme potraviny osobám bez domova nebo pomohou v nelehké životní situaci maminkám s dětmi v azylovém domě na Hradišti atd. Výdej potravin potřebným probíhá i prostřednictvím farností, které s námi úzce spolupracují. Kněz, který zná okolí ve své farnosti, nám takové rodiny vytipuje a my připravíme materiální pomoc (jídlo, oblečení, hygienu). V loňském roce Oblastní charita Znojmo vydala více jak 2 tuny potravin potřebným.

Mgr. Ludvík Mihola
koordinátor potravinové sbírky

Kalendář – listopad 2016

30.10. Ne	mše sv. za zemřelé v obřadní síni znojemského hřbitova v 15h; pobožnost na hřbitově v Kravsku ve 14.15 h, v Kuchařovicích v 15 h, v Přímětčích v 15.45 h, v Mramotčích v 16.30 h poutní mše sv. ke cti sv. Wolfganga v 10 h v Hnanicích
1.11. Út	slavnost VŠECH SVATÝCH – mše sv. u Sv. Jana Kř. v 8 h, u Sv. Kříže v 16 h a v 18 h (sv. zpověď od 15 h), v Louce v 18 h, na Hradišti v 8 h
2.11. St	PAMÁTKA ZEMŘELÝCH – mše sv. u Sv. Jana Kř. v 8 h, u Sv. Kříže v 18 h (sv. zpověď od 17 h), v Louce v 18 h (v 17 h modlitby za zemřelé na louckém hřbitově), na Hradišti v 8 h
2. – 8.11.	oktáva modliteb za zemřelé – každý den po 8. mši sv. u Sv. Jana Křitele pobožnost v kryptě kostela
4.11. Pá	POUŤ ZA ZEMŘELÉ u Svaté brány u Sv. Kříže v 17 h, adorace a sv. zpověď od 15 h (do Svaté brány je možné dát lístek se jmény zemřelých)
5.11. So	měsíční pouť v Hl. Mašůvkách už v 17 h – novokněz P. Janalík (autobus ze Znojma v 16 h) Svatohubertská mše ve Vranově n. Dyjí v 11 h u kaple Maria Schutz
6.11. Ne	dušičková pobožnost na hřbitově na Hradišti v 15 h
10.11. Čt	mše sv. v kapli sv. Martina v 18 h (dolní část Svatováclavské kaple), požehnání vína a svatomartinský přípitek v předvečer svátku sv. Martina (u Sv. Kříže mše sv. nebude) setkání seniorů KLAS v 9 h na faře u Sv. Kříže – přednáška Digitální demence a digitální dieta (počítačové hry a internet mohou být návykovým druhem zábavy), přednášející B. Švandová z Brna.
11.11. Pá	POSLEDNÍ PÁTEČNÍ POUŤ U SVATÉ BRÁNY , v 17 h mše sv., od 15 h adorace, sv. zpověď, od 20 do 23 h noční adorace, sv. zpověď (více uvnitř zpravodaje)
12.11. So	SLAVNOSTNÍ MŠE SV. S UZAVŘENÍM SVATÉ BRÁNY Roku milosrdenství u Sv. Kříže v 10 h, od 9.30 h růženc, sv. zpověď (více uvnitř zpravodaje) setkání pro kluky na faře u Sv. Kříže od 14 do 19 h žehnání vína na Hradišti v 15 h
13.11. Ne	měsíční modlitba za víru v příhraničí v 15 h v Popicích slavnost sv. Anežky – na Hradiště mše sv. v 10.30 h
17.11. Čt	svátek sv. Alžběty – mše sv. v 8 a v 18 h v kostele sv. Alžběty (u Sv. Jana Kř. a u Sv. Kříže mše sv. nebude) mše sv. za politické vězně v 10 h v louckém kostele (slouží novoříšský opat Marian R. Kosík OPraem)
17.11. – 19.11.	48 HODIN V ÚSTRANÍ TRAPISTICKÉHO KLÁŠTERA V NOVÉM DVOŘE – odjezd 17.11. v 7 h, návrat 19.11. v 18 h, info a přihlášky u P. Jindřicha Čouпка (731 402 652)
19.11. So	Svatohubertská mše v kostele v Práčích v 15 h POUŤ DĚTÍ KE SVATÉ ANEŽCE v Hrádku – mše sv. v 10 h, následně průvod ke kapličky svaté Anežky, hry na faře a občerstvení (zakončení okolo 15 h)
24.11. Čt	setkání seniorů KLAS v 9 h na faře u Sv. Kříže – přednáška HISTORIE FARNÍHO ČASOPISU , přednášející Ing. J. Kania
26.11. So	1. ADVENTNÍ KONCERT V LOUCE v 17 h – Chrámový sbor sv. Kříže, Pěvecký sbor Gymnázia DRKR POL a orchestr Znojemští hudebníci

27.11. **1. adventní neděle** – svěcení adventních věnců, **zahájení Znojemského Adventu** na náměstí v 16.30 h

3.12. 2. ADVENTNÍ KONCERT V LOUCE v 17h – **Varhanní koncert So Ondřeje Valenty**, titulárního varhaníka vyšehradské kapituly

ZMĚNA V PROGRAMU BOHOSLUŽEB – od 18.11. páteční ranní mše sv. v 8 h bude zase bývat u Sv. Jana Křitele

RORÁTY

Roráty pro děti v kapli sester dominikánek každou adventní sobotu (3.12, 10.12., 17.12.) ráno v 7 h, začínají průvodem s lampičkami v křížové chodbě

Rorátní mše sv. v louckém kostele – v adventní době každý všední den v 6.30 h (v sobotu v latinském jazyce)

FARNÍ KAVÁRNA S PŘEDNÁŠKOU

Od 6. 11. 2016 bude u Sv. Kříže každou neděli možnost setkat se u kávy či čaje po skončení ranní mše sv. (tedy cca v 9.00) v sále kláštera. Jednou za 14 dní naváže na toto setkání katecheze a po ní diskuse a modlitba ve skupinkách, na které jste všichni srdečně zváni!

PUTOVNÍ VÝSTAVA k 800. výročí založení dominikánského řádu V kostele sv. Kříže bude do konce listopadu možnost si prohlédnout výstavu věnovanou dominikánskému řádu.

VÝSTAVA BETLÉMŮ A VÁNOČNÍCH POHLEDNIC V LOUCE

27. 11. 2016 – 8. 1. 2017 v kostele Nanebevzetí P. Marie a sv. Václava v Louce. Uvidíte betlémy slaměné, papírové, keramické, skleněné, dřevěné, perníkové, puzzlové, miniaturní, vyřezávané a další.

Výstava bude přístupná v těchto dnech: soboty 14.00 - 16.30, neděle a svátky 9.30 - 11.00, 14.00 - 16.30, 24. 12. a 31. 12. 14.00 - 16.00, 27. 12. až 29. 12. 14.00 - 16.30. Mimo pravidelnou otevírací dobu je prohlídka možná po dohodě s p. Antonínem Valenou (tel. 732 838 875). Kdo by měl zájem vystavovat betlémy, kontaktujte také p. Valenu.

Pravidelný program:

Mše sv. s programem pro děti – každou neděli v 9 h u Sv. Mikuláše a v 10 h u Sv. Kříže | **Setkání dětiček a jejich maminek** – každé pondělí a středu od 9 do 12 h na faře u Sv. Mikuláše | **Setkání pro kluky** každou (v pořadí) druhou sobotu v měsíci | **Modlitby matek** – každé pondělí v 18 h na faře v Louce | **Setkání Mariiny legie** – každé pondělí v 15.45 h na faře u Sv. Kříže | **Zkoušky chrámového sboru** – každé úterý v 19 h na faře u Sv. Kříže | **Setkání mládeže** – každý pátek v 19.30 h na faře u Sv. Mikuláše; jednou za 14 dní v pátek večer na faře v Přímětčích | **Vzdělávací setkání nejen pro mládež** – jednou za 14 dní v pátek na faře v Louce (po mši sv. v 19.30 h): v listopadu 4.11. a 18.11. | **Zkoušky scholy** – každý pátek v 18 h na faře u Sv. Mikuláše | **Setkání ministrantů** – každý pátek v 18 h na faře u Sv. Mikuláše | **Setkání dominikánských terciářů** – každý poslední čtvrtek v měsíci po večerní mši sv. na faře u Sv. Kříže | **Mše sv. pro seniory a nemocné** – každou sudou středu ve 13.30 h v novém domově pro seniory U Lesíka, každou sobotu v 9 h v penzionu na Vančurově, každou sobotu ve 14.30 h v Nové nemocnici odd. 130 (možnost přinést sv. přijímání na pokoj - tel.: 736 523 600), **ve Staré nemocnici možnost návštěvy nedělní mše sv. u sv. Alžběty** v 11 h po domluvě s doprovodem dobrovolnice p. Bauerové (tel. 737 802 498)

Život farností Znojma vydává Římskokatolická farnost u kostela sv. Kříže, Znojmo (Dolní Česká 312/3, 669 02 Znojmo, IČ: 49440594). Registrováno Ministerstvem kultury pod č. E 11690. Adresa redakce:

farni.zpravodaj@outlook.cz. Redakční rada: Eliška Juráková, Marie Ochmanová, Petra Bláhová, Ondřej Lazárek. Vychází každý měsíc mimo letní prázdniny. Uzávěrka 20. předcházejícího měsíce. Za obsah článku odpovídá autor. V elektronické podobě časopis dostupný na www.farnostznojmo.cz. Číslo 9/2016 vyšlo 27/10/2016 ve Znojme v nákladu 630 výtisků. Vytiskla Tiskárna Koutecký – Kuchařovice.